

Norges Miljøvernforbund
Skuteviksbodene 24
5035 Bergen

Miljødirektoratet
Postboks 5672 Sluppen
7485 Trondheim

Trondheim 24.09.2025

Norges Miljøvernforbund krever full stans i planene som gjelder :

Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus søker om utslippstillatelse av CFT-Legumin (rotenon) for å bekjempe solabbor og karpe. Høringsnummer 2025/14050

Statsforvalteren søker om tillatelse etter forurensningsloven og laks- og innlandsfiskeloven til rotenonbehandling av Verpentjerna, Molbekktjern, Stuvstjern og Trollbergtjern i henholdsvis Asker, Moss, Lier og Indre Østfold kommuner.

Disse 4 vannene er i dag vann med flere forskjellige fiskearter, og et myldrende liv av andre arter. Vannene har ifølge lokale fiskere og artstelling fra forskere bestander av Abbor, Karuss, Ørret, Mort, og Sørv. Det er også observert rødlistet Ål i enkelte av disse vannene. Alle disse artene i tillegg til alt annet liv som puster med gjeller som f.eks. Salamander som også muligens finnes i noen av disse vannene ifølge lokale kjentfolk, vil dø en sakte død av kvelning hvis en giftbehandling med rotenon vil bli gjennomført. Her søker altså Statsforvalterom å utrydde en uønsket art, men alle fiskeartene, og mange flere arter av liv som finnes i vannene vil dø ut. Bare på dette grunnlaget finner vi det i NMF at søknaden ikke fyller kravene om å få igjennom en slik søknad, og derfor må bli avslått av Miljødirektoratet. Her skulle selvsagt Statsforvalter har søkt om å utrydde alle artene, men det gjør de altså ikke.

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593
5806 BERGEN
Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982
Internett: www.nmf.no

Tlf: 55 30 67 00
Faks: 55 30 67 01

Org.nr. 871 351 082 MVA
Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

Og grunnen er innlysende. Flere av disse artene er muligens stedegne arter, og også rødlistede i disse vannene. Og en søknad om å utrydde stedegne og rødlistede arter ville automatisk ha blitt avslått.

Statsforvalter har ingen fakta om hvilke arter som er stedegne etter 100 års regelen. (Etter 100 år tilstede i samme vann regnes da den denne arten som stedegen) Det er heller ikke lagt noen plan om hvordan en skal reetablere artene etter endt giftbehandling av vannene.

En slik utryddelse av alle fiskeartene og andre arter i disse 4 vannene strider mot flere lover i naturmangfoldloven, og også vannforskriften. Utrydder en alle disse artene ved en rotenonbehandling vil vannkvaliteten for fiskefauna ifølge vannkvalitetsnormen synke med 2 hakk, fra Svært god til moderat. Normen har følgende kriterier for dette;

Utsnitt av Vannforskriftens vedlegg 5, kriterier for Svært god, God og Moderat økologisk tilstand basert på fiskebestanden i elv.

	Svært god	God	Moderat
Fiskefauna	Artssammensetningen og –mengdene tilsvare fullstendig eller nesten fullstendig uberørte forhold. Alle typespesifikke arter som er følsomme over påvirkninger er til stede. Fiske samfunnenes aldersstruktur viser lite tegn til menneskeskapt forstyrrelse, og det er ingen tegn på svikt i forplantning eller utvikling hos noen arter.	Det er småendringer i artssammensetningen og –mengdene sammenlignet med typespesifikke samfunn som kan skyldes menneskelig påvirkning på fysisk-kjemiske eller hydromorfologiske kvalitets-elementer. Fiske samfunnenes aldersstruktur viser tegn på forstyrrelser som kan tilskrives menneskelig påvirkning på fysisk-kjemiske eller hydromorfologiske kvalitets-elementer, og som i noen få tilfeller er tegn på svikt i forplantning eller utvikling hos enkelte arter, i den grad at enkelte aldersgrupper kan mangle.	Sammensetningen og –mengdene av fiskearter avviker moderat fra de typespesifikke samfunnene som følge av skyldes menneskelig påvirkning på fysisk-kjemiske eller hydromorfologiske kvalitets-elementer. Fiske samfunnenes aldersstruktur viser vesentlige tegn på menneskeskapt forstyrrelse, i den grad at en moderat andel av typespesifikke arter mangler eller forekommer i svært liten mengde.

Statsforvalter har tydeligvis ikke har noen som helst anelse om noen, alle, eller ingen av de tidligere artene av fisk som er til stede i vannene i dag vil reetablere seg igjen i vannet etter endt utryddelse av artene. Sannsynligvis ingen etter NMF sin oppfatning, og erfaring fra tidligere giftbehandling av vann med rotenon. Vannkvaliteten vil derfor falle permanent fra Svært god, til den dårligste Moderat i alle disse vannene. NMF kan ikke skjønne at Miljødirektorat mener at tilstanden Moderat er god nok.

NMF vil også minne om at ørret er den mest spredte fiskearten gjort av mennesker i vann i Norge til alle tider. Ørreten i disse 4 vannene er derfor med størst sannsynlighet også da utsatt engang i tiden. NMF presiserer at en art ikke har fortrinnsrett foran en annen art.

NMF minner også om at giftblandingen en bruker for å utrydde uønsket fisk kun inneholder 3.3 % Rotenon, og hvor resten av blandingen er en petroleums tilsetning som på molekylnivå ligger tett opp imot Frostvæske.

NMF ser heller ingen undersøkelse, eller uttalelser gjort av toksikologer i forbindelse med en slik giftbehandling. Vi finner det merkelig at ikke noen slike eksperter på giftforbindelser og ettervirkninger på miljø ved giftutslipp blir forespurt om senskader på miljøet og arts mangfoldet etter en slik behandling. Rotenon kan ligge i bunnsedimentene i lang tid etter endt behandling, og gjøre ubotelig skade på mange arter. Arter som kanskje ikke direkte blir påvirket av selve behandlingen, men som kan oppleve skader i etterkant som blant annet påvirker forplantningsevnen.

NMF har også fundert på hvilken skade en art som Solabbor gjør i disse vannene, og hvor stor spredningsfaren er til andre vann. NMF finner INGEN stor fare for økosystemet i vann som har fått Solabbor som «gjest» i sine vann, foruten at den konkurrerer med andre arter i vannene om samme føde. NMF er også av den betragtning av at arten selv kan være en kilde til føde fra andre større arter i vannene.

Sprednings faren er til stede, men vi mener i veldig liten grad. Solabbor er ikke en ettertraktet sportsfisk, da den sjelden blir over 15 cm stor. Derfor er spredningsfaren fra sportsfiskere bortimot ikke eksisterende.

Og Solabbor er en art som ikke overlever i kaldere vann. Gytetemperaturen må ligge mellom 15-20 grader. Denne temperaturen oppnås kun i mindre vann om sommeren. Arten vil derfor ikke ha noen som helst mulighet til å etablere seg i større kaldere vann. Det finnes i tillegg eksempler på at det har dukket opp Solabbor også i flere mindre vann på Østlandet, hvor den senere har dødt ut grunnet for ugunstige forhold for permanent etablering. Einedammen er et eksempel her. Sværsvann og Spiradammen er andre eksempler.

NMF finner det i tillegg usmakelig og i strid med intensjonene i naturmangfoldloven hvis en til stadighet skal pøse på med gift hver gang en uønsket fisk dukker opp i et område «den ikke skal være». Her kan bestanden hvis ønskelig holdes nede ved effektivt garn og rusefiske etter arten. En kan også tappe ned enkelte av vannene for så å ta ut alt av arten. Men når det kommer til Solabbor ser NMF som sagt ingen store negative konsekvenser for arts mangfold, eller ferskvannsøkologien i de veldig få vannene den eventuelt etablerer seg i.

Konklusjon:

NMF krever at det blir gjort skikkelige objektive og uhildede undersøkelser om hvilke arter som finnes i disse 4 vannene, og hvilke som er stedegne etter 100 års regelen. Og også om det finnes rødlistede arter i vannene. Finner en rødlistet arter som f.eks. Ål eller arter som har levd i vannene som er å betegne som stedegne, som NMF er sikre på er til stede, MÅ denne søknaden automatisk avslås av Miljødirektoratet.

Leder Norges Miljøvernforbund

Ruben Mjelde Oddekalv

Saksbehandler

Arne Roger Hansen

